

שפ

הלכות נשיאת כפים כח־קכט

נמ' כל כהן יש לו לעשות שום דבר פעם אחת בשנה להחזיק את עצמו בכהונה כגון ליקח מתנות^{תרי"ב} אם אינו יכול לישא כפיו מהמת איזה אונס^{תרי"ג} כגון שמלמד התלמידיו בעת שהצבור נאספים לבית הכנסת^{תרי"ד} או שהוא חולה במעיו ואינו יכול לשהות נקביו עד גמר ברכת כהנים^{תרי"ה};

ס אסור להשתמש בכהן^{תרי"ו} אפילו בזמן הזה^{תרי"ז} וכמועל בהקדש הוא שהרי נאמר וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב^{תרי"ח} ואף עבשיו שאין לנו קרבנות בקדשתו הוא עומד.

ואם הכהן הוא מוחל על כבודו מותר שהכהונה שלו היא ויכול למוחל כבודו^{תרי"ט} וליתן רשות לישראל להשתמש בו ויש מי שאומר^{ת"כ} שאינו יכול ליתן רשות להשתמש בו אלא א"כ יש לו איזה הנאה כגון בשכר^{ת"כ"א} או אפילו בהנם לאדם חשוב שהוא חפץ לשמשו ונהנה מזה שזכה לשרת בקדש אבל אם אין לו שום הנאה מזה אינו יכול למוחל שנאמר וקדשתו ורדשו וכהנים^{ת"כ"ב} קדשהו בעל כרחו.

(העיקר כסדר הראשונה שהרי יכול ליתן רשות לישראל לקרות ולברך לפניו אע"פ שאין לו שום הנאה מזה^{ת"כ"ג} כמ"ש בס' קל"ה^{ת"כ"ד} ור"א^{ת"כ"ה} ואין אומרים וקדשתו בעל כרחו אלא בדברים התלויים בקדושת הכהנים שאינו רשאי לחלל קדושתו ולישא גרושה וכיוצא בה לפי שקדושת הכהנים לא ניתנה להם ליהנות בה גופם כמו שקדושת ישראל לא ניתנה ליהנות בה גופם שפצות לאו ליהנות ניתנת^{ת"כ"ו} אלא גזירת מלך היא עליהם שהיו קדושים האיל ונבחרו לשרת למלך הקדוש כמ"ש^{ת"כ"ז} קדושים תהיו כי קדוש וגו' קדוש יהיה כי קדוש וגו' לפיכך אינה בידם למוחל אבל כבוד הכהונה ניתן להם להנאתם לעלות לתורה ראשון ולישול מנה יפה ראשון וכן להקדימם לכל דבר שבקדושה^{ת"כ"ח} כבוד זה הנאת הגוף הוא לפיכך הוא בידם למוחל כבודם ורשאי ליתנו לישראל אם רצה^{ת"כ"ט} כי רצונו של אדם זהו כבודו^{ת"ל});

קכט באיזה תפלות נושאים כפים וכו' ב' סעיפים:

א אין נשיאת כפים אלא בשחרית ומוסף ונעילה^א כיום שיש בו נעילה כגון כיום

תרי"ב רבינו ירוחם נתב' ב' ה"ג. הובא במ"א ס"ק עה. וראה מושג' חז"ר ס' ס"א. ש"ך שם ס"ק ד.

תרי"ג זולין ק"ג, א.

תרי"ד רש"י שם ר"ה אנה"ה.

תרי"ה ר"ף שם מה, ב. ר"ש שם פ"ו ס' ז.

תרי"ו ירושמי' ברכות פ"ה ה"ה. לכללות סעיף זה ראה קובץ כעס תורה ה"ח ע' פו. אהלי שם ח"ו ע' רח. וראה גם לקמן ס' רא ס"ג שצ"ד להקדים הבהן לכל דבר שבקדושה, ושם תבאר דנין.

תרי"ז הגהות מרדכי גיטין ס' תסא בשם ה"ר פטר. הובא בבריכי משה ס' קלה אות פ. הו"א סמ"ה.

תרי"ח ויקרא כא, ה. ונמן ונמ, ב. לגוש סמ"ה.

תרי"ט הגהות מרדכי שם. הו"א שם. מ"א ס"ק עה. ולענין רב שנוחל על כבודו, ראה בסמן לקמן ס' רא ס"א. וראה גם לעיל ס"א.

ת"ל ט"ז ס"ק לב דעת ר"ת במרדכי שם ס' תסא ודא' כ"ד פטר שם.

תרי"א ראה סמ"ג עשין פג. וראה אליה רבה פ' צ.

תרי"ב יבמות פה, ב.

תרי"ג אליה רבה שם. באר היטב ס"ק פג.

תרי"ד ס' זה בשע"ר לא הגיע לידנו. וראה מור שם מחלוקת רא"ש ורב עינים וכו"י שם.

תרי"ה ראה מור שם. מ"א שם ס"ד ר' בשם הסמ"ג. וראה גם לקמן ס' קסו ס"ה.

תרי"ו ראש השנה כה, א. וראה גם לקמן ס' תמה ס"ח. ס' תרמש ס"ב. ד"ל גיולה ס"ב.

תרי"ז ויקרא יט, ב. ושם ס' ה.

תרי"ח ראה גם לקמן ס' רא ס"ג.

תרי"ט תשל' מדר"ם מרומבבר (דפוס פראג ס' קו. מרדכי גיטין רמז תא). הובא כאלה רבה ובאר היטב שם.

תרי"א ספר חסידים ס' קנב.

סימן קכט

א ראה לעיל ס' קכח ס"א ושי"ג.

הלכות נשיאת כפים קטמ"קל שפא

הכפורים אבל לא במנחה מפני שהשכרות מצוייה באותה שעה ושפא יהיה הכהן שבור.¹

וגורו במנחה של יום הכפורים וישראל תענית צבור שיש בהן נעילה כמ"ש בס' תקע"מ אף ע"פ שאין בהם חשש שכרות גזירה משום מנחה של שאר ימים לפי שביום שיש בו נעילה מתפללים מנחה בעוד היום גדול כדי להתחיל נעילה קודם שקיעת החמה ומתחלפת היא במנחה של שאר ימים שהיו נוהגים להתפלל בעוד היום גדול מפני אותם שרוצים לאכול אח"כ שאסור לאכול קודם תפלת המנחה כמ"ש ס' רל"ב.²

אבל בתענית שאין בהם נעילה הואיל ותפלת המנחה הוא סמוך לשקיעת החמה היא דומה לתפלת נעילה ואינה מתחלפת במנחה של שאר הימים לפיכך יש בה נשיאת כפים:

ב כהן שעבר ועלה לדוכן ביום הכפורים במנחה כיון שהדבר ידוע שאין שם שכרות ה"ז נושא כפיו ואין מורידין אותו מפני החשד שלא יאמרו פסול הוא ולכך הורידוהו ולכן נוהגים במדינות אלו לומר אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו כו' ביום הכפורים במנחה אע"פ שאין אומרים אלא כוונת הראוי לנשיאת כפים י" מ"מ הואיל ואם עלה לא ירד ונשוא כפיו נקרא קצת ראוי לנשיאת כפים י:

קל רבוננו של עולם שאומרים בשעת נשיאת כפים וכו' כ' סעיפים:

א מי שראה הלום ואינו יודע מה ראה והושש שפא חלם הלום שצריך לרפואה יקום לפני הכהנים בשעה שנושאים כפיהן ויאמר רבוננו של עולם אני שלך כו' אם צריכים רפואה רפאם כו' ויכוין לסיים כשמימינן הברנים פסוק א' או ב' או ג' כדי שיענו הצבור אמנו גם על בקשתו ואם לא סיימו הברנים עדיין יוסיף ויאמר אדיר בברום כו' עד שייסימו הכהנים.

ובמקום שאין עולין לדוכן יאמר כל זה בשעה שהש"ן אומר שום שלום ויכוין לסיים עם הש"ן שיענו הצבור אמנו ואם רואה שלא יוכל לסיים עם הש"ן יתחיל בשעה שהש"ן אומר יברכך.³

סימן קל

- א ברכות נה. ב. מור וש"ע.
- ב תוס' סוטה מ. א. ר"ה כל הובא במ"ז ס' קבח ס"ק כד.
- ג ראה גם לעיל ס' קבח מנ"ח.
- ד אלה רבה ס"ק ג. ובספור כ' לומר הרבש"ע בשעה שמנגנים תיבות השם לך שלום (פיר עין דיום שער חזית עמידה סוף שער י. שער הכונת ענין תפלת שדרית נג. ג).
- והוא ס' המנהגים – חב"ד ע' 42, שמהלוקם אותו לל. וראה רשימות קפו ע' 16. קוד ע' 26.
- ז נג' שם. מור וש"ע. וראה ע"ז גם לעיל ס' קבח ס"ד וש"ן.
- ז ט"ז ס"ק ב. מ"א ס"ק ג. פרי תרש. אלה רבה ס"ק ז – בפי' הש"ע. ובספור כתבו אחר הדוכן אומרים התהלך זה – אדיר בברום כו'. ובס' המנהגים – חב"ד ע' 42: אדיר בברום אומרים אדיר עניית אמנו בשעשעין המלית על פניו.
- ז גמ' שם. מור וש"ע. וראה גם לעיל ס' קבח סכ"ד.
- ח הרב רבינו יונה ברכות מג. א. ר"ה שלשה. ותי"א.
- ט בלש"ן. דחוס חזונו ברכות ב"ש אות כב. והובא בתי"א ס"ק ד.

- ב תענית כו. ב. מור וש"ע ס"א.
- ג דאסור בני' כדלעיל ס' קבח מנ"א.
- ד תוס' שם ר"ה והדריגה. רא"ש תענית פ"ד ס' לא. ר"ן תענית מ. רע"ב. מור וש"ע שם. וראה גם לקמן ס' תרכ"ב ס"ז.
- ה ס' זה בשע"ר לא הניע לדינו. וראה מור שם סוף הס'.
- ו גמ' שם. מור וש"ע שם.
- ז תוס' שם. מור שם. כבש ס"א.
- ח ר"ן שם ע"א ר"ה אלא. הובא במ"א ס"ק ב.
- ט ס' זה בשע"ר לא הניע לדינו. וראה מור וש"ע שם ס"ב. וראה גם לקמן ס' רפו ס"ה. ס' רצא ס"ב. וראה קצור הלכות מש"ע אה"ז (מילואים ב ל"ה רצא, ע' צא).
- י גמ' שם. מור וש"ע שם.
- יא ותב"ש הל' תפלה פ"ד ה"ב. מור וש"ע ס"ב.
- יב כדלעיל ס' קבח ס"ג וש"ן.
- יג הגהות מייחזקות פמ"ו מלה תפלה (רפוס קושטא) במעט הארבעה ימא ס' תקל (וראה גם הגהות מיישנות נוסח ברכות התפלה אות א). ותי"א שם. וראה גם לקמן ס' תרכ"ב ס"ז.